

AMIGO DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number s6 fl. 0,25.
Un anuncio di 1 tē 7 regel, fl. 0,50 cada
regel mas fl. 0,07½.

Fr. Henricus Alphonsus Maria Joosten

ORDINIS PREDICATORUM

Door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,

TITULAIR BISSCHOP VAN MARCIANA EN

APOSTOLISCH VICARIS VAN CURACAO.

AAN DE GEESTELIJKEN EN GELOOVIGEN VAN ZIJN VICARIAAT

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Onze H. Vader, de roemrijk regerende Paus Leo XIII, (Wien God nog vele jaren spare) heeft op het Kerstfeest van het voorgaande jaar, naar aanleiding der sluiting van zijn gouden Priesterfeest, een rondgaand schrijven gericht aan de gezamenlijke Bisschoppen, geestelijken en geloovigen, in vrede en gemeenschap met den Apostolischen Stoel verenigd. Met dankbaarheid aan God in het hart, zich herinnerende de groote opgewektheid en hartelijke, kinderlijke deelneming, waarmede dat feest door de geheele christenwereld is gevierd geworden, brengt de H. Vader in dat Opperherderlijk schrijven, zijn innigen dank aan Herders en geloovigen voor die bewijzen van liefde en trouw, welke Hem in zijne groote zorgen en vele bitterheden geen geringen troost hebben verschaft. Wijzende op het levendig geloof in en dat vertrouwvol opzien naar de Kerk van Rome, Moeder en Meesteres van alle Kerken, knoopt Z. H. daaraan vast eenige wenken en vermaningen voor de beoefening van het Christelijk leven, zooals een beminnde Vader, tevens Leeraar der volken, alleen zulks doen kan. Zoowel om den hoogen eerbied aan onzen H. Vader verschuldigd, als om zooveel mogelijk aan zijn Vaderlijke inzichten te beantwoorden, meenen wij niet beter te kunnen doen, dan dit overheerlijk schrijven in zijn geheel aan U mede te deelen. Om beter dat schrijven te doen waardeeren, en een dieperen indruk op Uwe harten te doen maken, zal het U bij gedeelten gedurende de Zondagen van den Vasten worden voorgelezen, terwijl Uwe geestelijke Herders niet zullen nalaten die opheldering en toelichting en er aan te voegen, welke Uwe geestelijke behoeften kunnen eischen.

Ziehier dat schrijven:

Aan onze eerbiedwaardige Broeders, de Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen en aan onze beminde Zonen, de gezamenlijke Christen Geloovigen, die in vrede en gemeenschap met den H. Stoel zijn.

LEO XIII, Paus.

Eerbiedwaardige Broeders en beminde Zonen heil en apostolischen zegen!

Bij het einde des jaars, waarin Wij door de bijzondere gunst en genade van God, den vijftigsten jaardag van Ons priesterschap in welstand mochten beleven, richt Onze geest als van zelf den terugblik op de verloopen maanden en gevoelt zich door de herinnering aan geheel dat tijdvak ten hoogste verheugd. En dit gewis niet zonder reden; immers, terwijl de gebeurtenis, die op Onzen persoon betrekking had, op zichzelf niet zeer merkwaardig of buitengewoon kon genoemd worden bracht zij echter de gemoederen tot ongehoorde geestdrift, en werd zij met zóó schitterende vreugdeblijken on deelneming gevierd, dat niets grootscher had kunnen gewenscht worden. Voorzeker was Ons dit ten hoogste aangenaam, en gevoelen Wij Ons daardoor ten zeerste verheugd, maar wat Wij daarin het hoogste waardeeren, is de bedoeling en de vrijwillige betuiging van volharding in het geloof. De hulde toch, die Ons van alle zijden gebracht werd, getuigde ten duidelijkste, dat de geesten en harten in alle landen zich wenden naar den Stedehouder van Jesus Christus; dat bij overal drukkende rampen de menschheid met vertrouwen opziet tot den Apostolischen Stoel als tot de eeuwige en zuivere bron van behoud, en dat in alle streken, waar Katholieken gevonden worden, de Kerk van Rome, zooals haar toekomst, als de moeder en leermeesteres van alle kerken met vurigen ijver en de hoogste eenstemmigheid gehuldigd en geëerbiedigd wordt. Daarom dan ook hebben Wij in de afgelopen maanden herhaaldelijk de oogen ten hemel gericht, om den grooten en eeuwigen God dank te betuigen, wijl Hij ons zo lang het leven gegund en den zooveel vermelden troost bij Onze zorgen verleend had. Te zelfder tijd hebben Wij, als de gelegenheid zich aanbood, Onze dankbaarheid betuigd aan hen, wien dit toekwam. Thans echter, aan het einde des jaars en

der feestelijkheid, past het, de herinnering van de ontvangen weldaden op bijzondere wijze te vernieuwen, nu het heugelijk feit zich voordoet, dat bij de herhaling onzer dankbetuigingen aan God de geheele Kerk met Ons instemt. Tegelijkertijd begeert Ons gemoed door dit schrijven openlijk de getuigenis af te leggen, gelijk Wij thans doen, hoezeer de vele bewijzen van hulde, genegenheid en liefde, als krachtige middelen van troost, hebben bijgedragen om Onze zorgen en moeilijkheden te verlichten, en hoe de blijde herinnering daaraan steeds bij Ons zal blijven voortleven. Doch een grootere en heilige plicht blijft nog over. In dezen aandrang der gemoederen, om den Roomschen Paus met buitengewone geestdrift eer te bewijzen, meenen Wij de leiding en het bestuur te erkennen van Hem, die meermalen pleegt, en die alleen in staat is, de beginselen van groote zaken te doen ontkiemen uit het geringe. De Voorzienigheid namelijk schijnt gewild te hebben, dat bij de vele dwalingen het geloof zou worden verlevendigd, en dat een aanleiding zou worden aangeboden om bij het volk een krachtiger leven te doen ontwaken. Daarom rest Ons, Onze krachten in te spannen, opdat op de goede grondslagen, welke gelegd werden, goed worde voortgebouwd en te zorgen, dat de goddelijke inzichten begrepen en inderdaad verwezenlijkt worden. Dan eerst zal de hulde, aan den Apostolischen Stoel gebracht, ten volle en op overvloedige wijze volbracht zijn, indien zij, samengaande met den lof der Christelijke deugden, leidt tot het heil der zielen, t geen de vrucht is, naar welke alleen moet gestreefd worden, en die eeuwig zal blijven.

Van dezen hoogsten trap van het apostolisch ambt, waartoe Ons de barmhartigheid Gods geroepen heeft, hebben Wij meermalen, zooals Onze plicht was, de verdediging der waarheid op ons genomen, hebben Wij getracht voornamelijk die hoofdstukken der Christelijke leer toe te lichten, welke het meest van belang schenen voor onzen tijd en voor de maatschappij, opdat allen, de waarheid doorschouwende, de verpestende aanbazing van de dwaling met waakzame zorg zouden ontvlieden.

Thans willen Wij gelijk een vader zijn teerbeminden kinderen den gezamenlijken geloovigen toespreken en allen door een eenvoudig woord tot een heilig leven opwekken.

Immers, behalve de belijdenis des geloofs is den Christen de beoefening noodig van de Christelijke deugden, waarvan niet alleen het eeuwig heil der zielen afhankelijk is, maar ook het ware geluk en de verzekerde rust van de menschelijke samenleving en de maatschappij. Voorzeker, indien men nagaat op welke wijze het leven besteed wordt, dan is er wel niemand, die niet zal inzien, dat de zeden, zoowel der maatschappij als der individuen, grootelijks van de evangelische voorschriften afwijken. Maar al te zeer schijnt het woord van den Apostel Joannes op deze dagen toepasselijk: „Alles wat in de wereld is, is begeerlijkheid des vleesches, begeerlijkheid der oogen en hoovaardij des levens.” (I. Ep. II. 16). De meesten toch vergeten van waar zij gekomen en waartoe zij geroepen zijn, hebben al hun

zorgen en gedachten gericht op de nietige en voorbijgaande goederen; in strijd met de natuur en met geheele verwarring der gestelde orde, dienen zij vrijwillig datgene, waarover, zooals de rede-zelve hun toeroept, de mensch behoort te heerschen.

De zucht naar weelde en genot brengt mede de begeerte naar middelen, om deze te verkrijgen. Vandaar de onbeteugelde gelddorst, welke degenen, van wie hij zich meester maakte, verblindt en die, om te verkrijgen wat hij begeert, tot dulle woede vervoerd wordt, dikwijls zonder eenig onderscheid te maken tusschen het rechtvaardige en het onrechtvaardige en met onbeschaamde verachting van de armoede van anderen. Zoo misbruiken velen, die in rijkdommen leven, het woord broederschap ten opzichte van de menigte, welke zij in het binnenste van hun hart hoovaardig verachten. Eveneens wil het gemoed, dat door hoogmoed verwoest wordt, zich aan geen wet onderwerpen noch eenige macht boven zich ontzien; het noemt dit zijn reine liefde voor de vrijheid. Het gelooft, dat het vrijgeboren is als het jong van den wilden ezel (Job XI, 12.). Hierbij voegen zich de aanlokzelen tot ondeugd en de verderfelijke aansporingen tot zonde: Wij bedoelen de goddelooze en wulpsche schouwspelen; de boeken en dagbladen, uitgegeven om de deugd te bespotten en de ondeugd te verheerlijken; de schoone kunsten, die, ten dienste van het leven en tot een geoorloofd genot des geestes in het leven geroepen, misbruikt worden tot prikkeling der slechte begeerlijkheden. Niet zonder vrees ook kan men de toekomst te gemoet zien, omdat voortdurend nieuwe zaden van het kwade in het hart van de jeugd worden uitgestrooid. Gij kent de inrichting der openbare scholen; aan het kerkelijk gezag wordt in deze geen plaats meer overgelaten; en waar men juist de zoo teedere gemoederen met ijver en zorg moet vormen voor de beoefening van de Christelijke deugden, wordt over de voorschriften van den godsdienst meestal gezwegen. De ouderen gaan nog grooter gevaar te gemoet namelijk het gevaar, voortspruitende uit valsche leeringen, welke dikwijls van dien aard zijn, dat zij niet strekken om de jeugd te doordringen van de kennis der waarheid, maar veeleer om haar te bederven door valsche wetenschap. Bij hun onderwijs verkiezen zeer velen, met volkomen terzijdestelling van het godsdienstig geloof, alleen de rede tot gids te nemen; den krachtigsten steun en het helderste licht van zich verwijderd hebbende, vallen zij dikwijls en zien de waarheid niet. Van hen hoort men de beweringen, dat alles wat in de wereld is, stoffelijk is; dat menschen en dieren denzelfden oorspong hebben: zelfs worden er onder hen gevonden, die twifelen aan het bestaan van God-zelfen, den Bestuurder en Schepster der wereld, of staande Zijn natuur op de wijze der heidenen in de afschuwelijkste dwalingen vervallen. Het spreekt vanzelf, dat hierdoor het geheele wezen en de natuur van deugd, recht en plichten vervalscht worden. Daarom dan ook, terwijl zij de heerschappij der rede verheerlijken en de kracht van het verstand hooger stellen dan be-

den preventief te hebben gevangen gezeten, vrijgesproken.

Ook de heer Du Cloux, na door den raad van justitie bij vonnis van 29 Mei te zijn veroordeeld, werd door door het hoog gerechtshof van N. I. bij arrest van 8 Aug. vrijgesproken.

Servie.—Koning Milan heeft afstand gedaan van den troon ten behoeve van zijn zoon.

NOTICIANAN DI CABEL.

Paris.—Un comision di Representanten di Comercio na Boulogne o ofre-
cés Boulanger un spada di honor. Di a-
wé pa delanti Gobierno lo no permiti
mas pa nan moestra tal sorto di simpa-
tia. Gobierno lo kehá Deroulède i La-
guerre na Hustici, pasobra nau a firmá
un carta dirihí na e Cosaco Archimoff,
koe ta contra interesnan frances.

Andrieu tin idea di criticá e politica
koe Gobierno ta hiba na Tonquin.

Roma.—Den respondi, koe Papa
a duna na felicitationnan, koe el a ri-
cibi dia el a haci anja, el a kehá di e
situacion di awor di Papado. Nan ta bi-
sa koe Crispi a tuma su ontslag, pas-
obra el tabatin miedio koe Camara lo no
apoye. Nan ta kere koe l'e ta encar-
ga di formá un ministerio nobo.

Londen.—Parnell a ricibi mil i
mil parabien, pasobra el a ganá su plei-
toe. E partida radical a duna un come-
mentoe p'ele. Emperadr Guillermo lo no
bai bisitá Londen sino te na luna di Au-
gustus. Gobierno a tuma toer midí di
defensa, está por si acaso un guerra por
resultá na Europa.

Petersburgo.—Czar a kibrá
su idea di bai haci un biaha na Crimea.

Biarritz.—Lareina di Inglaterra
a jegá ajera i el a bai na Villa—La-
rochefoucauld, coe titel di condesa Bal-
moral.

New-York.—Rust (di Wisconsin)
ta nombrá Ministro di Agricultura.

Madrid.—Partidanan conservador
ta busca di impidi, koe Legislatura dis-
cuti e lei di sufragio universal. Nan ta
keré koe Ministro di guerra lo tuma su
ontslag. Ajera nan a purba Peral, e bar-
coe coe ta camna bao di awa; resultado
tabata favorabel.

Paris.—Tems ta declará koe
Hustici a descubri algun carta, koe ta
probá koe liga patriótica tabatin un plan
grandi reglá pa prepará su miembronan
pa revolucion. P'esai Gobierno a dag-
vare Director di liga delanti Hustici.
Director di Comptoir d'Escompte di Pa-
ris a mata su curpa. E morto aji a
spantá toer hende masjá, ma despues nan
a tranquiliza, ora nan a haja siguranza,
koe toer placa, koe ta poné na Banki lo
ta pagá.

Roma.—Crispi coe su ministerio
nobo a presentá nan mes den Cámara:
ma nan tin miedoe koe mayoría lo no ta
na nan favor.

Belgrado.—Milan a entregá co-
rona na su jioe homber: na e momen-
toe aji el a haci un discurso i el a ma-
nifestá, koe Regencia lo conservá coe Aus-
tria toer e bon amistadnan, koe ta existi.

Copenhage.—Dificultadnan, koe
tin den Estados Unidos i Dinamarca ri-
ba reclamanan di Battenwork, lo ta so-
meté na arbitrer.

Madrid.—E barcoe di bao di awa
tabata navegá coe mitar stoom 6 mijle pa
ora; ma di golpi el a stop para, pa mo-
tiboe di un desgracia na su chapaleta; e
barcoe a sinka coe un isla chiquitoe, ma
nan a sinka. Opinion general ta favo-
rabel, e donjonan, koe el a haja, lo ta
drechá libé.

Paris.—Carnot a manda un tele-
gram bai feliciteere la reina Victoria su
bon jegada na Biarritz.

Duque di Aumale por bolbé na Fran-
cia, pasobra Gobierno a kibra e decretoe
di su bantmentoe.

Cámara di Diputadoonan a declará, koe
eleccion di Boulanger pa Sena tin toer
valor.

Rouvier a declará koe Gobierno no por
toema ninguu responsabilidad den asuntoe
di Canal di Panamá, ma l'e haci toer su
posibel pa garantizá fin di Compania di
canal di Panamá. Tirard, president di
onseho, a sigurá tambe koe Gobierno lo
haci toer lo ke é por pa e trabao di Ca-
nal cabá.

Londen.—Gobierno a pidi un cre-
dít di 10 million di pond sterling pa tra-

há mas barcoe di guerra, i el a bisa acer-
ca koe el ta contá coe patriotismo di
partida di oposicion. Nan ta papia ma-
sá contra e crediet aji.

Madrid.—Peral a drechá e dan-
joenan, koe su barcoe di bao di awa a
sufri. Siman koe ta bini lo nan poerbéle
trobé. Cámara di Comercio di Cataluña
a pidi Gobierno di reformá derechoenan
di Aduana na Cuba i Porto-Rico.

Paris.—Pa motiboe koe Denfort
Rochereau, Director di Comptoir d'Escom-
pte, a mata su curpa, e banki aji a fiá
cerca Banki di Francia 100 million di franc
pa el pagá toer e hendenan, koe tin nan
placa poné na banki. Companianan in-
gles, koe tin negoci di koper, a aceptá e
proposicionnan di sindicato frances, koe ta
háci e mes sorto di negoci, di rebahá e
anja aki e cantidadnan koe tin wardá.
Corte di apelacion a dicidí koe Compania
di Canal di Panamá ta un Compauia ci-
vil, i el a kibra sentencia di Tribunal di
Comercio.

New-York.—Nobo ta coeri koe
den awa di Samoa a socedé un conflieto
naval: ainda no tin ninguu noticia sigur.

Londen.—Na mesa di e come-
mentoe, koe nan a duna na honor di Par-
noll, el a gradici toer hende koe tabata
aji present i el dici, koe Irlanda, koe ta
inseparabel fí di Imperio, mester ta go-
berná pa su mes jioenan i koe di mihó
modi di satisfacé nan ta, di largá nan
mes trahá nan lei. Ló bini uu proposi-
cion den Cámara di Comunes pa senga
e crediet pa trahamentoe di mas barcoe
di guerra, te ora koe Gobierno moestra na
Cámaranan e plannan di defendé costanan.

Paris.—Corant Figaro ta sigurá
koe Comptoir d'Escompte a pagá toer
placa koe nan a bini lamantá. Segun un
artikel den Temps, e banki Comptoir d'Es-
compte lo worde formá atrobé, ma di
manera, koe l'e no sufri nada, maské ki
speculacion worde haci pa companianan di
mina di koper, koe tin placa poné n'ele.

Procureur di Seine ta acusá Director-
nan di Liga patriótica, koe nan a falta
coe lei riba sociedadnan secretoe. Coe
316 stem contra 147 Cámara di Diputa-
donan a aprobá e decretoe, pa kibrá
bantmentoe di Duque di Aumale.

Berlin.—Dia Emperadr Wilhelm
a haci un anja morto, nan a tené ora-
cion pa descansoe di su alma: masjá ma-
sá hende tabata aji.

Londen.—Tin nobo koe nan a
buscá di mata resident ingles na Cache-
mire.

Madrid.—Muchoe awaseroe a haci
koe nan no por a sigui drecha e barcoe
di bao di awa di Peral: ayera nan a
pone maquinanan nobo n'ele; nan ta spe-
ra koe l'e bai poerbá dia huebes awor.

Paris.—Cámara di Diputadoonan a
autorizá gobierno di persigui Directoruan
di Liga patriótica. Nan tin miedoe koe
Boulanger no ta den e asuntoe.

Accionnan (shares) di mina di koper a
bolbé subí, di modo koe na Beurs nan
tabatá buscá coe preferencia riba toer otro
accion.

Berlin.—E proyecto di lei pa a-
probá tratado di succe ta poné den ma-
noe di Consejo federal. Conferencia ri-
ba asunto di Samoa lo cuminsá den e
dianan-aki.

Madrid.—Peral a bolbé bai poer-
bá, ma el no por a sigui, pasobra su
máquina di electricidad no tabatin basta
fuerza. El tin ideo di modificá e rad di
stuur i di facilitá e movimentoe di su
schroef.

Cuestion di reforma militar ta topa coe
muchoe dificultad. General Jovellan a nen-
gá di ta president di e comision pa studia
e reformanan, mientras Martinez Campo i
Bivera ta preparando pa atacá e cuestion
aji.

La Reina Regente a manda un persona
di rang haltoe bai coeminda la reina Vic-
toria na Biarritz.

Londen.—Emir di Afghanistan a
nengá koe e tin algoe coe Rusia, i el a
declará koe toer e noticianan koe ta pla-
má, ta obra di enemigoenan koe ta deseá
di mira un disgusto den Rusia coe Ingla-
terra.

Paris.—Duque di Aumale a bai
haci President Carnot un bisjita pa gradi-
ciéle, koe el a kibra e decretoe di bant-
mentoe.

Londen.—Segun noticia koe ta
circulá Sir E. Mailet lo ta encargado di
Inglaterra na conferencianan di Samoa.
Subsecretario di Relacionnan Exterior a
declará den Cámara di Comunes, koe Cón-

sul aleman na Samoo ta kita di empleo

aji, pasobra su conducta merece critica.

Un partidario di Gladstone a sali elihí
na eleccion koe nan a haci na Barnsley.

19 boto di torpedo a worde trahá pa ma-
rina aleman.

Podisé Emperadr Wilhelm lo bai bisjita
Constantinopel banda di fin di anja.

Spaar- en Beleenbank VAN CURAÇAO.

Degenen, die ter zake van hijpo-
theek of obligatie meer dan drie
maanden interesten aan voormelde
Bank verschuldigd zijn, worden hier-
bij strengelyk aangemaand, die in-
teresten binnen den tijd van één
maand aan te zuiveren; zullende bij
niet voldoening aan deze aanma-
ning, voor wat betreft de hypothe-
ken, stappen worden genomen ter
opvoering van kapitaal en inte-
resten, en, voor wat betreft de obli-
gatiën de borgen worden aange-
schreven om kapitaal en interesten
af te betalen.

Curaçao, den 8 Februari 1889.

Namens het bestuur
van voormelde Bank,

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

De Secretaris,
J. MÖLLER.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van GOU-
DEN en ZILVEREN VOORWER-
PEN, beleend ter Spaar- en Beleen-
bank van 1 Juli t/m 31 December 1886,
onder N°. 6058 W t/m 456 X, wordt
voortgezet op Donderdag, 21n dezer
en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht
den verkoop te voorkomen, door de
aanzuivering der verschuldigde in-
teresten.

Curaçao 14 Maart 1889.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe na fiendisji di
PREENDANAN koe tin plaka fiá
riba nan na Spaar- en Beleenbank,
eesta eesnan fo di 1 Juli te 31 De-
cember 1886, bau di No. 6058 W te
456 X, lo sigui Djaweebs, dia 21
di Maart awoor, i dianan koe ta sigui.

Ta pidi doonjonan di e preendanan
aji bin paga nan intres afín di evita
nan beendementoe.

Corsouw, 14 Maart 1889.

M. P. CURIEL.

ATTENTIE!

De ondergeteekende biedt de on-
derstaande materialen tegen veel
verminderden prijs a contant te
koop aan:

Eene groote partij ijzer, bestaan-
de uit rond, vierkant, hoek, T, half-
rond en plaatijzer van verschillen-
de afmetingen, smée- en veeren-
staal, rood koperen staven en pla-
ten voor alambieken en aloëketels,
ijzer- en koperdraad, bankschroe-
ven, smeltkroezen, mokers, heggen,
pieken, vijlen, vellen blik, Douglas-
pompen, pompkransen, compositie-
buizen voor regenbakken en put-
ten, bascules, maten en gewichten,
bancatin, 1 ijzeren bak met slijp-
steen, ijzeren trée en arm — bene-
vens andere ijzerwaren — alsook
twee nieuwe alambieken, elk in-
houdende ± 120 gallons met cabe-
zote en slang.

H. SCHEIDELAAR.

La VIELLOUTINE
Boutons de épingles spéciales
PRÉPARÉES AL BISMUTO
PAR CH. FAY, Parfumeur
PARIS, 8, Rue de la Paix, 8, PARIS

Enfants, Opérations et
Causes de la Vieillesse
et toutes les Molestias nerviosas
se curan al instante con las Pl-
doras anti-neuralgicas del Dr. CRONIER.
Exijir el Sello de la Garantía de la Unión de
Fabricantes

ASMA
TUBOS - LAVASSEUR
Paris: Farmacia ROBIQUET, 23, rue de la Monnaie, y en las principales de las Américas

DIOS BENDIGA EL TRABAJO HONRADO!

SASTRERÍA Y ZAPATERÍA „LA UNIÓN”,

SITA EN PUNDA, CALLE DEL COMER-
CIO, PISO ALTO DE LA CASA

A A CORREA.

En este bien montado taller, esta-
blecido bajo la responsabilidad de la
„UNION DE LOS COMPAÑEROS
DE SAN JOSE” y dirigido por los há-
biles maestros Señores L. M. RHODE
y C. DOVAL, se encuentra siem-
pre, por mayor y al detal, pero
al contado, un variado y elegante
surtido de materiales correspondien-
tes al ramo de Sastrería y Zapate-
ría, como también ropa y calzado
hechos. Las recomendaciones de
establecimiento son:

SUPERIORIDAD EN LOS
MATERIALES.

ELEGANCIA EN EL CORTE,
PRONTITUD Y ESMERO

EN EL TRABAJO,

BARATURA EN LOS PRECIOS.

Curaçao 7 Maart 1889.

COLEGIO „STO. TOMAS”

PAA ALUMNOS INTERNOS.

BAJO LA PROTECCIÓN DEL ILMO.

OBISPO VICARIO APOSTOLICO DE
CURAZAO.

En este Colegio situado en un
punto verdaderamente higienico se
reciben alumnos de todas partes
para ser instruidos, con asiduidad
y tratados con cuidado paternal.
Por mas informes dirijanse los
interesados á la Dirección del Co-
legio „Santo Tomás,” San Fuego,
Curazao, Antilla Holandesa.

PASTA, JARABE, NAFE
de DELANGRENIER
Contra los Rhuemas, GRIPE, Bronquitis, Irrita-
ciones del Pecho y la Garganta. — Cincuenta
Medicos de los Hospitales de Paris han comprobado
su poderosa eficacia. No contiene opio ni sales de opio,
tales como la morfina ó codeína: puede dársele sin
temor á los niños atacados de tos ó de COQUELUCHE.

Veritable **RAOAHOUT** de los Arabes
de DELANGRENIER
Indispensable á las personas debiles del pecho ó del
estómago y á las que padecen de digestiones laboriosas. Es
particularmente apreciable para los niños en quienes favorece
el desarrollo de las fuerzas y el crecimiento, preservandolos
de las enfermedades comunes á la niñez. Aprobados por los
miembros de la Academia de Medicina de Francia.

DEPOSITO en todas las BUENAS FARMACIAS de las AMÉRICAS

AMIGOE DI CURACAO

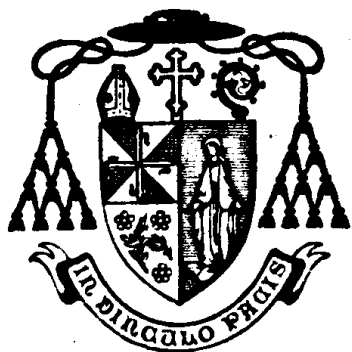
WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

• UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA :
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnemint ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0,50 cada
regel mas fl. 0,07½.

Fr. Henricus Alphonsus Maria Joosten

ORDINIS PREDICATORUM

Door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,

TITULAIR BISSCHOP VAN MARCIANA EN

APOSTOLISCH VICARIS VAN CURACAO.

AAN DE GEESTELIJKEN EN GELOOVIGEN VAN ZIJN VICARIAAT

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Onze H. Vader, de roomrijk regeerende Paus Leo XIII, (Wien God nog vele jaren spare) heeft op het Kerstfeest van het voorgaande jaar, naar aanleiding der sluiting van zijn gouden Priesterfeest, een rondgaand schrijven gericht aan de gezamenlijke Bisschoppen, geestelijken en geloovigen, in vrede en gemeenschap met den Apostolischen Stoel vereenigd. Met dankbaarheid aan God in het hart, zich herinnerende de groote opgewektheid en hartelijke, kinderlijke deelneming, waarmede dat feest door de geheele christenwereld is gevierd geworden, brengt de H. Vader in dat Oppreherderlijk schrijven, zijn innigen dank aan Herders en geloovigen voor die bewijzen van liefde en trouw, welke Hem in zijne groote zorgen en vele bitterheden geen geringen troost hebben verschaft. Wijzende op het levendig geloof in en dat vertrouwvol opzien naar de Kerk van Rome, Moeder en Meesteres van alle Kerken, knoopt Z. H. daaraan vast eenige wenken en vermaningen voor de beoefening van het Christelijk leven, zooals een beminnende Vader, tevens Leeraar der volken, alleen zulks doen kan. Zoowel om den hoog-eerbied aan onzen H. Vader verschuldigd, als om zooveel mogelijk aan zijn Vaderlijke inzichten te beantwoorden, meenen wij niet beter te kunnen doen, dan dit overheerlijk schrijven in zijn geheel aan U mede te deelen. Om beter dat schrijven te doen waardeeren, en een dieper indruk op Uwe harten te doen maken, zal het U bij gedeelten gedurende de Zondagen van den Vasten worden voorgelezen, terwijl Uwe geestelijke Herders niet zullen nalaten die opheldering en toelichting en er aan te voegen, welke Uwe geestelijke behoeften kunnen eischen.

Ziehier dat schrijven:

Aan onze eerbiedwaardige Broeders, de Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen en aan onze beminde Zonen, de gezamenlijke Christen Geloovigen, die in vrede en gemeenschap met den H. Stoel zijn.

LEO XIII, Paus.

Eerbiedwaardige Broeders en beminde Zonen heil en apostolischen zegen!

Bij het einde des jaars, waarin Wij door de bijzondere gunst en genade van God, den vijftigsten jaardag van Ons priesterschap in welstand mochten beleven, richt Onze geest als van zelf den terugblik op de verlopen maanden en gevoelt zich door de herinnering aan geheel dat tijdvak ten hoogste verheugd. En dit gewis niet zonder reden; immers, terwijl de gebeurtenis, die op Onzen persoon betrekking had, op zichzelf niet zeer merkwaardig of buitengewoon kon genoemd worden bracht zij echter de gemoederen tot ongehoorde geestdrift, en werd zij met zóo schitterende vreugdeblijken en deelneming gevierd, dat niets grootscher had kunnen gewenscht worden. Voorzeker was Ons dit ten hoogste aangenaam, en gevoelen Wij Ons daardoor ten zeerste verheugd, maar wat Wij daarin het hoogste waardeeren, is de bedoeling en de vrijwillige betuiging van volharding in het geloof. De hulde toch, die Ons van alle zijden gebracht werd, getuigde ten duidelijkste, dat de geesten en harten in alle landen zich wendden naar den Stedehouder van Jesus Christus; dat bij overal drukkende rampen de menscheit met vertrouwen opziet tot den Apostolischen Stoel als tot de eeuwige en zuivere bron van behoud, en dat in alle streken, waar Katholieken gevonden worden, de Kerk van Rome, zooals haar toekomst, als de moeder en leermeesteres van alle kerken met vurigen ijver en de hoogste eenstemmigheid gehuldigd en geëerbiedigd wordt. Daarom dan ook hebben Wij in de afgelopen maanden herhaaldelijk de oogen ten hemel gericht, om den groeten en eeuwigen God dank te betuigen, wijl Hij ons zóo lang het leven gegund en den zooveel vermelden troost bij Onze zorgen verleend had. Te zelfder tijd hebben Wij, als de gelegenheid zich aanbood, Onze dankbaarheid betuigd aan hen, wien dit toekwam. Thans echter, aan het einde des jaars en

der feestelijkheid, past het, de herinnering van de ontvangen weldaden op bijzondere wijze te vernieuwen, nu het heugelijk feit zich voordoet, dat bij de herhaling onzer dankbetuigingen aan God de geheele Kerk met Ons instemt. Tegelijkertijd begeert Ons gemoed door dit schrijven openlijk de getuigenis af te leggen, gelijk Wij thans doen, hoezeer de vele bewijzen van hulde, genegenheid en liefde, als krachtige midelen van troost, hebben bijgedragen om Onze zorgen en moeilijkheden te verlichten, en hoe de blijde herinnering daaraan steeds bij Ons zal blijven voortleven. Doch een grootere en heilige plicht blijft nog over. In dezen aandrang der gemoederen, om den Roomschen Paus met buitengewone geestdrift eer te bewijzen, meenen Wij de leiding en het bestuur te erkennen van Hem, die meermalen pleegt, en die alleen in staat is, de beginselen van groote zaken te doen ontkiemen uit het geringe. De Voorzienigheid namelijk schijnt gewild te hebben, dat bij de vele dwalingen het geloof zou worden verlevendigd, en dat een aanleiding zou worden aangeboden om bij het volk een krachtiger leven te doen ontwaken. Daarom rest Ons, Onze krachten in te spannen, opdat op de goede grondslagen, welke gelegd werden, goed worde voortgebouwd, en te zorgen, dat de goddelijke inzichten begrepen en inderdaad verwezenlijkt worden. Dan eerst zal de hulde, aan den Apostolischen Stoel gebracht, ten volle en op overvloedige wijze volbracht zijn, indien zij, samengaan met den lof der Christelijke deugden, leidt tot het heil der zielen, 't geen de vrucht is, naar welke alleen moet gestreefd worden, en die eeuwig zal blijven.

Van dezen hoogsten trap van het apostolisch ambt, waartoe Ons de barmhartigheid Gods geroepen heeft, hebben Wij meermalen, zooals Onze plicht was, de verdediging der waarheid op ons genomen, hebben Wij getracht voornamelijk die hoofdstukken der Christelijke leer toe te lichten, welke het meest van belang schenen voor onzen tijd en voor de maatschappij, opdat allen, de waarheid doorschouwende, de verpestende aanblazing van de dwaling met waakzame zorg zouden ontvlieden.

Thans willen Wij gelijk een vader zijn teerbeminden kinderen den gezamenlijken geloovigen toespreken en allen door een eenvoudig woord tot een heilig leven opwekken.

Immers, behalve de belijdenis des geloofs is den Christen de beoefening noodig van de Christelijke deugden, waarvan niet alleen het eeuwig heil der zielen afhankelijk is, maar ook het ware geluk en de verzekerde rust van de menschelijke samenleving en de maatschappij. Voorzeker, indien men nagaat op welke wijze het leven besteed wordt, dan is er wel niemand, die niet zal inzien, dat de zeden, zoowel der maatschappij als der individuen, grootelijks van de evangelische voorschriften afwijken. Maar al te zeer schijnt het woord van den Apostel Joannes op deze dagen toepasselijk: „Alles wat in de wereld is, is begeerlijkheid des vleeschs, begeerlijkheid der oogen en hoovaardij des levens.” (I. Ep. II. 16). De meesten toch vergeten van waar zij gekomen en waartoe zij geroepen zijn, hebben al hun

zorgen en gedachten gericht op de nietige en voorbijgaande goederen; in strijd met de natuur en met geheele verwarring der gestelde orde, dienen zij vrijwillig datgene, waarover, zooals de rede-zelve hun toeroept, de mensch behoort te heerschen.

De zucht naar weelde en genot brengt mede de begeerte naar midelen, om deze te verkrijgen. Vandaar de onbetuigelde gelddorst, welke degenen, van wie hij zich meester maakte, verblindt en die, om te verkrijgen wat hij begeert, tot dolle woede vervoerd wordt, dikwijls zonder eenig onderscheid te maken tusschen het rechtvaardige en het onrechtvaardige en met onbeschaamde verachting van de armoede van anderen. Zoo misbruiken velen, die in rijkdommen leven, het woord *broederschap* ten opzichte van de menigte, welke zij in het binnenste van hun hart hoovaardig verachten. Eveneens wil het gemoed, dat door hoogmoed verwoest wordt, zich aan geen wet onderwerpen noch eenige macht boven zich ontzien; het noemt dit zijn *reine liefde voor de vrijheid*. Het gelooft, dat het *vrijgeboren is als het jong van den wilden ezel* (Job XI, 12.). Hierbij voegen zich de aansloksele tot ondeugd en de verderfelijke aansporingen tot zonde; Wij bedoelen de goddelooze en wulpsche schouwspelen; de boeken en dagbladen, uitgegeven om de deugd te bespotten en de ondeugd te verheerlijken; de schoone kunsten, die, ten dienste van het leven en tot een geoorloofd genot des geestes in het leven geroepen, misbruikt worden tot prikkeling der slechte begeerlijkheden. Niet zonder vrees ook kan men de toekomst te gemoet zien, omdat voortdurend nieuwe zaden van het kwade in het hart van de jeugd worden uitgestrooid. Gij kent de inrichting der openbare scholen; aan het kerkelijk gezag wordt in deze geen plaats meer overgelaten; en waar men juist de zoo teedere gemoederen met ijver en zorg moet vormen voor de beoefening van de Christelijke deugden, wordt over de voorschriften van den godsdienst meestal gezweigen. De ouderen gaan nog grooter gevaar te gemoet namelijk het gevaar, voortspruitende uit valsche leeringen, welke dikwijls van dien aard zijn, dat zij niet strekken om de jeugd te doordringen van de kennis der waarheid, maar veeleer om haar te bederven door valsche wetenschap. Bij hun onderwijs verkiezen zeer velen, met volkomen terzijdestelling van het godsdienstig geloof, alleen de rede tot gids te nemen; den krachtigsten steun en het helderste licht van zich verwijderd hebbende, vallen zij dikwijls en zien de waarheid niet. Van hen hoort men de beweringen, dat alles wat in de wereld is, stoffelijk is; dat menschen en dieren denzelfden oorspong hebben: zelfs worden er onder hen gevonden, die twifelen aan het bestaan van God-zelfen, den Bestuurder en Schep- per der wereld, of aangaande Zijn natuur op de wijze der heidenen in de afschuwelijkste dwalingen vervallen. Het spreekt vanzelf, dat hierdoor het geheele wezen en de natuur van deugd, recht en plichten vervalscht worden. Daarom dan ook, terwijl zij de heerschappij der rede verheerlijken en de kracht van het verstand hooger stellen dan be-

hoort, boeten zij de verschuldigde straf voor hun hoogmoed door de onwetendheid aangaande de gewichtigste zaken.—Zoodra de geest door de dwaalleer bedorven is, gaat het zedenbederf als in het bloed en in het merg over; en zij kan bij dit soort van menschen zonder de grootste moeite niet genezen worden, wijl eenzijdig de dwalingen het oordeel omtrent het geoorloofde en ongeoorloofde vervalschen en van den anderen kant het licht van het Christelijk geloof ontbreekt, hetwelk het beginsel en de grondslag is der rechtvaardigheid.

Hoeveel rampen uit de besproken oorzaken over de maatschappij zijn gekomen, kunnen wij dagelijks op de eene of andere wijze met eigen oogen waarnemen. Het vergift der valsche leeringen verspreidde zich met steeds grootere snelheid in het leven en in de maatschappij. Het rationalisme, materialisme en atheïsme baarden het socialisme, communisme en nihilisme; en zijn zonder twijfel alle te vergelijken bij een zware en verderfelijke pest, doch welke niet slechts overeenkomstig deze beginselen, maar als een noodzakelijk gevolg daarvan moet beschouwd worden. Voorzeker, indien de Katholieke godsdienst, welks goddelijke oorsprong door zó schitterende wonderen duidelijk bewezen wordt, ongestraft wordt verworpen, is het dan niet duidelijk, dat elke godsdienst zal verworpen worden, waaraan dergelijke bewijzen ontbreken? Indien de geest door zijn natuur niet van het lichaam onderscheiden is, en daarom bij den dood van het lichaam geen hoop op een gelukkige eeuwigheid overblijft, waarom zal de mensch dan zich arbeid en moeite getroosten, om de begeerlijkheid te onderwerpen aan de rede? Het hoogste geluk van den mensch zal dan gelegen zijn in het genot van de goederen dezes levens en in het nastreven van den wellust. Daar er niemand bestaat, die niet de aansporing en den drang der natuur tot een gelukkig leven gevoelt, zou ieder te recht een ander zoeken te ontnemen wat hij vermocht, om door den buit, op een ander behaald, in de gelegenheid te worden gesteld gelukkig te leven. Geen macht zou sterk genoeg zijn om de opgewekte begeerlijkheid voldoende te beteugelen. Indien de hoogste en eeuwige grond van Gods gebod en verbod wordt verstooten, volgt noodzakelijk, dat de kracht der wetten zou gebroken en dat elk gezag zou vernietigd worden. Op die wijze moet noodwendig de menschelijke maatschappij tot den grond toe verwoest worden, daar de onverzadelijke begeerlijkheid allen tot een onophoudelijken strijd aanzet, terwijl eenigen trachten het verworvene te behouden, anderen hetgeen zij begeeren te verkrijgen.

Daarheen neigt het grootste gedeelte van onzen tijd. Er is evenwel ook een ander, waardoor wij over den aanblik der tegenwoordig-

ge rampen getroost kunnen worden en in onzen geest de hoop voelen versterken. God immers heeft de volken dezer aarde geneesbaar geschapen (Sap. I. 14). Maar evenals deze geheele wereld niet anders blijft bestaan dan door het bestuur en de voorzienigheid van Hem, door Wiens wil zij geschapen is, zoo ook kunnen de menschen alleen genezen worden door de kracht van Hem, door Wiens goedheid zij van het verderf tot het leven zijn teruggeroepen. Want Jesus Christus heeft het mensdom wel is waar eenmaal door Zijn bloed vrijgekocht, maar eeuwig en blijvend is de kracht van zóo groote handeling en van zóo groote weldaad, en in geen anderen is behoud (Act. IV. 12). Daarom strijden zij, die de voortdurend grooter worden de vlam der volksbegeerlijkheid trachten te onderdrukken, wel voor de rechtvaardigheid, maar zij behoren te begrijpen, dat hun arbeid geen of zeer weinig vrucht zal hebben, zoo lang zij de kracht van het Evangelie uit hun geest blijven verbanen en de hulp der Kerk niet willen inroepen. Daarin moet de genezing van het kwaad gezocht worden, dat en door bijzondere personen en door de maatschappij met verandering des gemoeds, worde teruggekeerd tot Jesus Christus en de Christelijke levenswijze.

De samenvatting nu en de hoofzaak van geheel het Christelijk leven is: niet toe te geven aan de bedorven zeden van zijn tijd, maar zich daartegen voortdurend volgens plicht te verzetten en daaraan weerstand te bieden. Dit wordt ons voorgeschreven door al de woorden en handelingen, de wetten en instellingen, door het leven en den dood van den Opperleidsman en Voleindiger van ons geloof, Jesus. Hoezeer derhalve de verdorvenheid der natuur en der zeden ons in geheel andere richting tracht mede te slepen, behooren wij te loopen tot den roep ons liggenden kampstrijd, gewapend en uitgerust met denzelfden geest en dezelfde wapenen, als Hij die Zijn kruis met vreugde gedragen heeft (Hebr. XII: 1, 2.) Dat derhalve de wereld zie en begrijpe, hoezeer het met de belijdenis van het Christendom in strijd is, zooals velen doen, genoegens van allerlei soort na te jagen, de moeilijkheden, aan de beoefening der deugd verbonden, te duchten en zich-zelf niets te ontzeggen wat kan strekken, om de zinnen op de zoetste en de aangenaamste wijze te streelen. Wie echter van Christus zijn, hebben hun vleesch gekruisigd met zijn kwade lusten en begeerlijkheden. (Galat. V: 24). Waaruit volgt, dat diegenen Christus niet toebehooren, welke zich niet hebben geoeft in het dragen van het lijden, met versmading van weekelijke en de zinnen streelende vermaken. Immers, door de oneindige barmhartigheid Gods mag de mensch weer hopen op de eeuwige goederen, die hij verloren had, doch hij kan deze niet

verwerven, tenzij hij trachte in de voetstappen te treden van Christus-zelfen en, Diens voorbeelden overwegende, zijn geest en zijn zeden dienovereenkomstig inrichte. Derhalve is het geen raad, maar een plicht, niet slechts voor degenen, die een meer volmaakt levensstaat hebben uitverkoren, maar voor allen, het sterven van Jesus in het eigen lichaam om te dragen. (II Cor. IV: 10.) Hoe anders zou de natuurwet-zelve, die den mensch gebiedt deugdzaam te leven, geeerbiedigd kunnen blijven? Door het Heilig Doopsel wordt de zonde, welke bij de geboorte wordt medegebracht, gedelgd, maar de bedorven en slechte kiemen, door de zonde ingeplant, worden geenszins weggenomen. Het zinnelijke in den mensch, hoewel het dengenen, die weerstand bieden en met de genade van Jesus Christus zich krachtig blijven verzetten, geen schade kan toebrengen, strijdt evenwel om de heerschappij met de rede, verstoort de geheele orde van de ziel en tracht op tirannieke wijze den wil met zóoveelgeweld van de beoefening der deugd terug te houden, dat wij zonder dagelijkschen strijd noch de ondeugd kunnen vlieden, nog de deugd kunnen beoefenen. Deze heilige vergadering bejijdt en geeft als haar oordeel te kennen, dat in de gedoopten de begeerlijkheid of aandrang tot zonde aanwezig blijft, welke, door zij tot beproefing gelaten is, dengenen, welke daaraan niet toegeven, maar door de genade van Jesus Christus krachtig weerstand bieden, niet kan schaden; immers, degenen, die weltyl gestreden hebben, zal gekroond worden. (I Cor. Triid. Sess. V. Can 5.) Er wordt in dezen strijd een graad van sterkte verkregen, welke alleen door de uitmuntende deugd kan bereikt worden van diegenen, welke het in het bestrijden van de hartstochten, die met de rede in strijd zijn, zóo ver gebracht hebben, dat zij op aarde bijna een hemelsch leven schijnen te leiden.

Het is waar, dat deze hooge graad van deugd het deel wordt van slechts weinigen; maar aan hetgeen de wijsbegeerte der Ouden zelve voorschreef, het bedwingen zijner begeerlijkheid, mag niemand zich onttrekken; allernijst diegenen welke in het dagelijksch leven aan groote verleidingen blootstaan, tenzij men mocht meenen dat waar het gevaar het meest dreigt, minder waakzaamheid noodig is, of dat degenen, die aan de zwaarste ziekten lijden, het minst geneesmiddelen noodig hebben. De moeite nu, die men in dergelijken strijd op zich neemt, vindt, behalve de hemelsche en onsterfelijke, reeds hier groote belooningen: allereerst omdat op die wijze de menschelijke natuur, nadat de zinnelijkheid tot rust is gebracht, voor het grootste gedeelte weder in haar vorige waardigheid hersteld wordt. De mensch toch is overeenkomstig deze wet en deze or-

de geschapen, dat de geest zou heerschen over het lichaam, en dat de begeerlijkheden door zijn verstand en zijn rede moeten bestuurd worden; waaruit volgt, dat de heerlijkste en meest verkieselijke vrijheid bestaat in het zich niet overgeven aan de meest verfoeilijke slavernij, die zijner begeerlijkheden.

(Wordt vervolgd.)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Een nieuw blad.

— Op den feestdag van den H. Joseph, 19 Maart II. werd ons het eerste nummer toegezonden van het nieuw opgerichte katholieke blad "La Union", waarvan wij veertien daag geleiden de verschijning en het program aankondigden. Bij dit eerste optreden roepen wij "La Union" een hartelijk welkom toe. Dit welkom is te hartelijker, naarmate wij duidelijker inzien, dat dit blad aan een langzaam ontsaue en meer en meer gevoelde behoefte voldoet, en dit op een wijze, die zeer in den smaak der lezers zal vallen. Inderdaad gaat de beschaving zonder nu juist renzenschreden te maken; toch steeds vooruit onder onze katholieke bevolking. De bijzondere scholen hebben daarin het leeuwendeel. Menigeen, die nu huisvader is, heeft zijn opleiding op die scholen gehad, en stuurt er nu zijn kinderen heen. Dat is de oorzaak geweest, dat er nu in menig fatsoenlijk huishouden een paar leden gevonden worden, die lezen en schrijven kunnen. En God zij dank, zulke families zijn in de laatste jaren aanmerkelijk toegenomen. Men begint hier en daar naar een ander avondgenoegeen om te zien, dan trommelen op tafels en kistjes. Niet weinigen vinden er vermaak in den zondagavond met een aangename lectuur door te brengen. Wij hebben er de vleeiende ondervinding van opgedaan met het "Feuilleton" der "Amigoe." En die smaak, welke meer en meer algemeen wordt, gevoegd bij de noodzakelijkheid van een eenvoudige en leerzaam volks-onderricht in zedelijke en maatschappelijke deugden — mag ons inderdaad doen zeggen, dat onder het Curaçaosche volk een behoefte is ontstaan, waarin wij hopen, en na het verschijnen van haar eerste nummer met reden vertrouwen, dat "La Union" op degelijke wijze zal voorzien.

Nogmaals zij het nieuwe blad daarom hartelijk welkom geheeten en gaarne ontvangen wij een exemplaar van "La Union" tegen toezending van een nummer der "Amigoe di Curaçao."

De prijs per abonnement is f 1.30 per jaar, vooruit te betalen. Het blad is te verkrijgen bij de St. Josephs-gezellen-Vereniging te Pietermaai.

Onze kooplieden hebben in overeenstemming met de New-Yorksche geldmarkt en om zwaarder en algemeener verliezen te voorkomen, dus in het belang van allen, bij volgend tarief vastgesteld tegen welke waarde zij voortaan de zoogenaamde heele en halve sols in ontvangst zullen nemen:

Nieuw-Grenadische en Colombiaansche Peso's tegen ..... f 1.85
Sucre's tegen ..... f 1.85

manoe di Huez di instruccion. ("Rechter Commissaria.) Donjo di e sjap "de Zon" també mester a parcé na Hustici, i el a declará koe verdaderamente Herman tabata den su sjap ta bebe ora nan a horta e muchá. Riba e declaracion ají, nan no por a tene Herman cerá mas, pasobra no tabatin ningun testigoe contra djéle, ni un hende koe a miréle den Park; asina auto el a worde poné na libertad, maské e Huez tabata sospechá, koe declaracion di e sjaperoe tabata un cos prepará pa delanti, pasobra e sjaperoe a bisa koe el por cordéle masjá bou, koe e dia ora Herman a drentá cerca djé, el a biséle koe su horlogie ta camná masjá delanti, pasobra awor no ta mas koe un cuartoe pa cuater ora.

Den di esai e hacidó di kunstje Muschel a scapá su culpa bai. El a jega di largá, ta un luna pasá, su companjeroegan na Antwerpen, p'el a bini Amsterdam coe idea di bin bisjitá su roeman muhé, un buida coe basta mal nombr, i p'el a saca algun placa fó djé. Ta duranti koe el tabata ají, koe é coe Herman a cerá conóc, i koe nan a combiní e plan infernal, koe a salí nan te awor asina bon. Muschel no tabatin nodi di usá muchoe prudencia p'el jega coe e muchá cerca su compajeroenan: pasobra, di é mucha tan

FEUILLETON.

SIN NINGUN JIOE.

UN NOVELA DI RAVO.

Siguimentoe.

"Ma meneer, supóné mes koe toer esai ta berdad, toch esai no ta un motiboe pa polis colé mi riba caja manera un ladron?"

"Bosté ta haci bosté masjá inocente; net manera bosté no sabi kiko a socedé a jera? Di hortamentoe di é mucha koe tabata la causa koe nan a mandá bosté bai, siu el tin la culpa?"

"Hortá, Meneer dici.... hortá. Atá pret ají, Meneer, atá cos di hari. Pobrecito Senjora Molenaar, sigur e cos ají lo caba coe n'le." Herman a respondé coe tantoe admiracion i tantoe interes, koe e Inspector mes, koe a bira bjeeuw den sirbici, a duda un poco. Ma como el tabata un hende koe conócé mundoe, el no a largá Herman ripará nada.

"Nan a mira bosté den Park banda djé ora, koe e muchá a worde hortá."

"Meneer por bisa mi pa banda di cuant'ora?"

"Mas e menos tres ora i mei. Bosté lo por nengá, koe no ta asina? No un hende só, ma diferente hende a mirá bosté."

"Ta stranjá mi masjá, lo ké Meneer ta bisa mi: si ta asina, auto mester ta mi un pia di ohotsji, koe ta parcé mi masjá masjá i koe ni mi mes no conocéle; pasobra na e ora ají, koe Meneer di, mi tabata masjá alceuw fó di Park. Para poco.... e ora ají mi tabata.... den sjap "de Zon," koe ta un bon distancia aki fó."

"Por ta berdad; ma toch esai no ta kita, koe despues koe bosté a horta e jioe, bosté a drenta tranvía bai n'é sjap i koe bosté a jega ajá un djies minuut promé coe cuater ora."

"Meneer tin razon; ma esai no a socedé; pasobra mi tabata n'é sjapi masjá hopi promé koe cuater ora."

"Den ultimo tempoe nan aki, cos no tabata bai muchoe bon coe bosté; bosté tabata basta schaars, ta asina of no ta asina?"

"Meneer por puntrá kiko koe Meneer kler, ma ta mi sá mi situacion."

"Toer hende sabi koe bosté no tabatin nada di haci i koe solamentoe de bez en cuando bosté tabata bai laba bottel na un koffiehuis...."

"I kiko tin coe esai? Maské mi labá bottel, esai no kier nificá, koe mi no tin placa pa mi comé, ni koe ta hortá mi tin di bai hortá. Atróbé Meneer a skesé...."

"Tené bosté bon cuidao di papia coe mas respect."—"Coe mas respect ainda? .... ta parcé mi, koe ta coe toer respect di mundoe."

"Ma mi no ta permiti koe bosté bisá mi, koe mi a skesé; bosté a tendé?"

"I....."

"Cera bosté boca masjá lihé. Brigadier contá mi ta na oenda bo a arrestá e homber aki.... Zoo, con ké ta bosté nan dos.... Ta kende tabata e otro, Petardi?"

"Esai mi no sa."

"Ahan, conké bosté ta camná couber-sá coe hende, koe bosté no conocé?"

"Ta kuier mi tabata kuier ora e homber a bin papia coe mi: coino el tam-poco no tin trabao, nos a keda camna combersá un poco; ma ta kende e tá ni ki jaméle, esai mi sá asina poco manera Meneer Brigadier."

"I ta ki sorto di trabao el ta busca?"

"Esai el no a bisá mi, ma e parce sneire di rok."

"Ta bon, lo mi haci informacion."

Na e momentoe ají Procureur a drentá, i el també a sigui toemá declaracion di Herman, koe a doenéle mes respondi manera el a doená na e inspector. Ma toch nan a haja koe tin basta motiboe pa larga ceréle i pa pone e asunto den

Peso's van Guatemala tegen..... f 1,85
 „ „ Honduras „ ..... f 1,85
 Zuid-Amerikaansche halve peso's
 van iedere nationaliteit tegen..... f 0,80
 Peso's van Chili, Peru, Mejico en
 Haiti tegen..... f 2,00

In de op Donderdag avond gehouden zitting van den Kolonialen Raad, is het volgende behandeld en aangenomen:

1°. Ontwerp-keur, houdende maatregelen om te keer te gaan den overlast, die aan de ingezetenen in het 1ste district van het eiland Curaçao veroorzaakt wordt door onbeheerde houden enz.

De jaarlijksche som voor het merken van den halsband is bij amendement op f 3.-- gebracht.

2°. Ontwerp-keur tot wijziging van art. 1 der Notificatie van 4 Februari 1859 P. D., No. 3 enz.

3°. Ontwerp-verordening tot vaststelling van het slot der koloniale uitgaven en ontvangsten van Curaçao over het dienstjaar 1886.

NEDERLAND.

—De *St. Ct.* bevat het volgend bericht omtrent den toestand van Z. M. den Koning:

„De toestand van Z. M. den Koning heeft de laatste dagen weder eene minder gunstige wending genomen. De aandoening van het slijmvlies der mond- en keelholte, waaraan Hoogst Dezelve vroeger leed, heeft zich heilvaard. Het slikken is moeielijk en pijnlijk, en dien-tengevolge kan Z. M. slechts zeer weinig gebruiken, tengevolge waarvan de krachten van den Hoogen Zieke lijden.”

BUITENLAND.

Italie. — In de Italiaansche Kamer van afgevaardigden heeft zich een merkwaardig incident voorgedaan. De vergadering heeft verlot gegeven tot het gerechtelijk vervolgen van een harer leden, den afgevaardigde Costa, die beschuldigd wordt van verzet tegen de openbare macht. Deze aanklacht staat niet in verband met de jongste oproerigheden te Rome maar met de manifestatiën voor Oberdank. De heer Costa beweert, dat de tegen hem ingebrachte beschuldiging geheel ongegrond is, maar dat was de zaak der Kamer niet; daarover zal de rechtbank beslissen.

Wat nu de toestemming ter vervolging aangaat, hierin heeft de Kamer het precedent tot eene merkwaardige jurisprudentie gesteld. Artikel 45 van het reglement bepaalt, dat „geen afgevaardigde kan worden aangehouden tijdens den duur der zitting, behalve in geval van heeterdaad, noch crimineel vervolgd worden zonder toestemming der Kamer.” Nu heeft de vergadering volgens het advies der commissie vaststelt, dat het verlot tot vervolging van een afgevaardigde ook dat van zijne arrestatie inhoudt, en dus toestemming gegeven tot vervolging van den heer Costa maar zich hare

beslissing voorbehouden, ingeval de justitie hem wil arresteeren.

Hieruit volgt, dat, wanneer de heer Costa tot gevangenisstraf wordt veroordeeld, nog eene aanviage noodig zal zijn, om hem zijne straf te doen ondergaan — indien de zittingen der Kamer ten minste nog niet gesloten zijn, want is dit het geval, dan wordt hij als gewoon particulier behandeld.

Behalve om de eigenaardigheid dezer jurisprudentie is de zaak ook nog de vermelding waard, omdat de justitie nu gemachtigd wordt een hevig tegenstander der regeringspolitiek te vervolgen. Wanneer echter verlot wordt gevraagd om den heer Costa gevangen te zetten, is eene afwijzende beschikking niet onwaarschijnlijk. Men kan dus wel aannemen, dat de justitie zal wachten om den heer Costa, ingeval van veroordeeling, zijne straf te laten ondergaan tot na de sluiting der Kamerzittingen.

Duitschland. — De Berlijnsche bladen zijn niet zeer tevreden over het aan den Rijksdag medegedeelde Witte Boek. De algemeene indruk daarvan is, dat de Duitsche consuls de instructiën en bedoelingen van den kanselier verkeerd hebben opgevat. Zij achten het vreemd, dat de kanselarij hunne misstapen moet verbeteren. De *Börsen-courrier* zegt zelfs, dat het tijd begint te worden om toe te zien, dat de consuls Duitschlands buitenlandse politiek niet bederven.

Rusland. — De *Moskauer Ztg.* deelt mede, dat de Czaar het wetsontwerp van graaf Tolstoj op de provinciale besturen heeft goedgekeurd, zoodat het wet is geworden. Het blad acht dit feit het belangrijkste sedert de emancipatie der lijfeigenen; dewijl het den invloed van den adel herstelt, welks beteekenis in de staatszaken door die hervorming was te niet gedaan.

Inderdaad, de Czaar is teruggekomen op zekere bepalingen der emancipatie-wet, welke den vrijge-maakten laten eensklaps te veel vrijheid vergunden en zoodoende de oorzaak zijn geweest van veel woelingen in den Staat. Dat de liberale bladen op zeer afkeurenden toon over deze „reactie” spreken, kan men zich voorstellen. Hadde Rusland een parlementaire regering, dan voorzeker was het ontwerp van den minister van binnenlandse zaken niet tot wet verheven. Alleen aan de conservatieve gevoelens en den helderen blik van den Czaar is het te danken geweest, dat dit wel geschied is. De meerderheid van den raad van State, wien het ontwerp ter onderzoek door den Czaar was toegezonden, had zich er tegen verklaard. Met 39 tegen 13 stemmen werd een advies tot niet-aanname gegeven; drie grootvorsten van het keizerlijk huis stemden met de meerderheid mede. Nadat de Czaar echter de

rapporten van meerderheid en minderheid had gelezen, hechtte hij zijne goedkeuring aan de meening van de laatste, en graaf Tolstoj, die in hoog aanzien bij den Czaar staat, zag zijn ontwerp tot wet verheffen.

Door de omstandigheid, dat dergelijke behandelingen in Rusland niet in het openbaar geschieden evenals in de gemoderniseerde Staten van Europa, kan men niet precies weten, wat de bepalingen der nieuwe wet zijn, maar in grove trekken kan deze ongeveer als volgt geschetst worden:

De wet is gericht tegen de autonomie van den boerenstand in zake het provinciaal beheer. De *zemstros* of provinciale besturen zullen worden opgeruimd, en in hunne plaats eene andere inrichting worden gesteld. De provincie zal n.l. in verschillende districten worden verdeeld, en deze zullen gesteld worden onder het gezag van een gouverneur, die uit den adelstand zal benoemd worden. De gezamenlijke districts-gouverneurs staan onder het bestuur hunner respectieve provinciale gouverneurs en dezen te zamen onder den minister.

Er is hier dus een maatregel genomen, geheel gebaseerd op het beginsel van centralisatie. Dat deze een veel flinker bestuursverdeling tot stand brengt, dan tot dusverre bestond onder eene regeling, die veel overeenkomst had met het Nederlandsche provinciaal beheer, moet erkend worden, maar... het is eene wijze van bestuur, die in onze eeuw van valsehe vrijheid geen opgeld zal doen. Het zou te betreuren zijn, indien het gevolg dezer wet was, dat de Staat de Polen nog meer verdrukte, maar zulks doet in geen geval af aan de meerdere of mindere deugdelijkheid van den grondslag, waarop de nieuwe regeling rust.

— Het volgend bericht uit Moskou maakt de Italiaansche bladen ongerust.

De expeditie van den Kozak Aschirof is in het bezit van een tractaats-ontwerp, dat door den Czaar goedgekeurd en reeds door den Negus in beginsel aangenomen is. Het stuk bepaalt, dat de Negus aan Rusland aan de Rode Zee eene lange kuststrook zal afstaan, waarin het thans door de Italianen bezette eiland Massoeah begrepen is. Het Abyssinische leger zal door Russische officieren worden georganiseerd en geoefend, teneinde het in staat te stellen de Italianen te verdrijven. Alsdan zal de Czaar het beschermheerschap der Christelijk-nationale kerk van Abyssinië aanvaarden.

Engeland. — De zitting der parlementaire commissie, die de zaak Parnell contra *Times* onderzoekt, hebben dingen aan het licht gebracht, die nog voor de eene noch voor de andere partij gunstig zijn.

Zoo heeft de Engelsche regering een verspieder, vroeger kolonel en

dokter, naar New-York gezonden, die zich daar in het feniansgenootschap *Clan na Gael* heeft doen opnemen, jarenlang daarvan lid was en alle geheimen, die hij kon te weten komen, aan het gouvernement verraadde. Veel heeft hij echter niet kunnen mededeelen, omdat men hem te New-York verdacht en hem in de laatste jaren van alles wat van belang was buiten kennis liet.

Van den anderen kant verhaalde een getuige, Mitchell, wat hij van het boycotten had te lijden gehad. Zijn landerijen werden verwoest, zijn zoon gekwetst, en hij zelf zoodanig behandeld, dat hij dezer dagen failliet moest verklaard worden, niettegenstaande hij vroeger een vermogen van 4000 pond sterling bezat. Zijne oogsten rotten weg op het veld, omdat niemand zich in zijn dienst wilde begeven, hoewel hij tot zes gulden dagloon per man had aangeboden. Men wilde hem geen eetwaren leveren, en toen hij eens bij den slachter van Clomel, den heer Conden, die tevens Parlements-lid is, een stuk vleesch had kunnen koopen, doordien alleen zijn knecht in den winkel was, die hem niet kende, kwam het Parlements-lid hem achterna loopen, en alleen aan de omstandigheid, dat Michell sterker was dan Condon, was het te danken dat hij en zijn gezin dien dag geen honger hadden geleden.

Eergisteren is door den zaakgelastigde der *Times* verklaard, dat de (zgn.) brieven van Parnell, waarin hij de moorden van Phoenixpark goedkeurde, afkomstig waren van den heer Piggot te Dublin, die vroeger een der hoofden der Fenians en eigenaar van twee bladen diervoor partij was. Piggot kreeg echter twist met Parnell en zijne vrienden, en uit wraak besloot hij hen te verraden op de bekende wijze. Deze verklaring heeft groote sensatie gemaakt.

Spanje. — Bij het debat over de legerwet heeft de heer Sagasta verklaard: dat de regering eene groote bezuiniging op de kosten voor het leger en het terugbrengen daarvan op vredesvoet allernoodzakelijkst acht, tot het finantiël evenwicht hersteld zal zijn. Hier is dus geen sprake van een toegeven aan een louter moreelen druk, maar men kan er zeker van zijn, dat Sagasta blijde is, zulk een goed voorwendsel te hebben gevonden, om de tegenstanders van het militarisme tevreden te stellen en de voorstanders zich in het onvermijdelijke te doen schikken.

Ook op een ander gebied hebben de conservatieven de liberale regering concessiën afgedwongen. Niettegenstaande deze zich ten taak had gesteld het verminderen of afschaffen der invoerrechten, heeft de minister nu verklaard, dat Spanje met verscheidene Staten onderhandelingen heeft geopend ter bekoming van *dadelijke* wijzigingen in handelsverdragen, die eerst in 1892 aflloopen. Deze wijzigingen beo-

fini tan delicato, tan boenita coe su cabel blond ta krul, el á haciéle bira un cos sucí, coe un carzon kibrá, un petji di soldá sin klep riba su cabez pelá, di modi koe Muschel por a biabá toer trauquil coe e pobercito Pierre, koe tabatá pasa pa su jioe; pasobra na un tal estado ningun hende ni toer polis di muudoe koe Hustici a sacá pa buscá e mucha, ningun di nan lo no a por reconocé den e cos sucí aji, e diamante, e perla preciosa di corazon di senjora Molenaar. Nos no por nengá koe algun viahero den tranvia a ripará koe e muchá coe su wowonan blauw no tabata parcé su tata na nada nada: tambe nos mester declará koe nan tabata siuti nan corazon kibrá, ora e muchá coeminsa jorá i koe su tata cruel tabata kinipiele te sanger salí, p'é keda ketoe. Ma e viahero nan no por a malicia ta com e cos ta; nan tabata keré koe nan tabatin nan delanti un of otro di e tatanan desnaturalizá, koe na lugá di considerá un jioe manera un bandicion di Dios, ta toeméle manera un castigó, un maldicion di cielos. Solamente un boekhouder, koe també tabata den tranvia, tabatin idea di jama atencion di director di tranvia aji riba, ma el a cordéle bon i el a largá pará. Den djé mes e dici: kiko mi tin coe n'es; si mi bai papia algoe, Dios sá kiko por resulta, den ki mal ora mi ta bai hincá

mi curpa; i si salí koe ta herá mi tin, auto lo mi a hací un bien tristoe papel,— di modi koe toer e cordamentoenan aji, koe sá kita hendé hopi b'é di hací un bon accion, a hací é resolvé di no entremeté coe e asuutoe. Por fin Muschel a jega Antwerpen toer bon i un b'é el a bai na un miserabel hotel di zesde klas, na oenda su companjeroc, conoci bao di nomber di Barrabas, casá coe un muhé coe un cara antipatica i nan dos jioenan homber chiquitoe tabata speréle pa nan haci kunstje aji. Ja su manecé mainta tempran hende por a mirá un wagen, halá pa un cabai masjá masjá flacoe, pasá bai pa bao. Den djé tabatin e famia di Barrabas i toer nan cos di haci kunstje. Muschel i Barrabas tabata na pia un cada banda di e wagen, i de bez en cuando bo tabata tende sea un borota of un joramento salí fó di den e wagen. Si nobista permiti nos mirá den djé, nos corazon lo kibrá di mira un cara bleek, koe ta jora amargamente pa e sota pisá, koe el ta ricibi di e Megera (den mitologia Megera ta un djé diosanan di venganza den fierno: un *muhé masjá maloe*). Di golpi Barrabas a hincá su cabes den e wagen pa pidi pa e muchá no worde soetá asina.

“No soetá asina? es aki ta nada.” e mal muhé a respondé, “ma lo bo mirá

com lo mi ranséle, si e animal aji no ta ketoe. Ketoe aji tu joradó, fouó....”

E gritoe teribel i e paloe na man di e muhe a haci e muchá, koe no tabata otro sino Pierre Meunier Sans souci. keda ketoe un b'é, i el a cai na rodia, gritando coe awa na wowo, por.... don....

por.... por.... don.... pordon.

“Bo sá kiko haci mi fabor di no soeta e muchá aji mas, bo a comprende mi?”

“Bo ta bon tribi di bin tahá mi esai.”

e muhé a gritá, „I ta ken ta bó pa bin trahá lei pa mi?” Barrabas, koe riba un semehanti respondi á siuti e mes ofendé, a bira bleek di rabia; el a cerá su moketa i sigur ta koe l'é a kibrá nek di su muhé, si ta cos Muschel no a coeri na tem drenta na meimei bin kitele.

Ta merdiá Molenaar i su esposa ta sintá na mese. Si ta cos e cas aji tabata ketoe promé koe Pierre a bini n'ele, a wor e silencio tristoe di den Santana; e e silencio koe ta cobardá, koe ta spanta cuaké corazon pa animo koe é por tin: si, toer obheto den djé cas ta respirá tristezza, afflicción; bo tabata sinti, koe el koe tabata gozo, alegría, gloria, corona djé cas, koe el no ta existi mas, of a lo menos un manoe enemigoe, un monstruo sin piedad ningun a rankéle fó di e nestie di felicidad. Molenaar su cara ta pensativa: riba djé di su desgraciada esposa bo ta mira

amargura, sufrimento, cansancio, Un tosaméntoe lihé a haci Molenaar hiza cara riba: el a keda mirá su esposa un rato: despues el a bolbé zak su cabez aindamas pensativa, net manera ta conta é tabata contá wiriwiran di pam den su tajó. Por fin el a lamanta pará, i jen di dukura é dici coe n'ele:

“Bo sabi masjá bon, Fine, kiko dokter a bisa: tendé un cos, bo mester ta huicio: bam bisjitá mi roeman muhé awe: weer ta asina boenita i un kijremento lo ta bon pa bo, querida esposa: si bai mi a rogabo, i ora mi sali kantoor, mi ta pasa busca bo.... Fine, ta di necesidad koe bo sabi camná koe bo busca distracción.”

“Distracción?” Fine a respondé. Esai ta imposibel. Com mi por buscá distracción, ora e cordamentoe di mi pober angel no ta abandoná mi ni un instante? Distracción? mi koe no sabi koe e pretoc di mi wowo, mi Pierre ta biboe ó morto of na oenda é ta? Distracción pa mi distracción pa corazon martirizá di Fine, ora quizas el ta sufri el ta worde soetá castigá, maltratá podisé pa un miserabel.... esai nó querido i bon esposo esai nó: mas ké cuantoe mi kier complacé bo.....”

(E ta slyvi).

